

Effektevaluering af God Start for Alle Midtvejsevaluering

Erhvervsskolernes ElevOrganisation & Raido
26. Juni 2024

RAMBOLL

Bright Ideas.
Sustainable change.

 ERHVERVSSKOLERNES
ELEVORGANISATION

RAIDŌ

1 | Indledning

Mentorordning skal reducere frafald på grundforløbets anden del og højne overgangen til erhvervsuddannelsernes hovedforløb

Overgangen fra grundforløb til hovedforløb i erhvervsuddannelserne er en vigtig milepæl i mange unges liv. Det er her, uddannelsen begynder at tage form og få retning, men det er også her, mange oplever tvivl, udfordringer og risiko for frafald. Faktisk viser tal, at omkring 14 % af eleverne falder fra under grundforløbets anden del (GF2), og omkring 28% af de elever, som gennemfører, er ikke startet på et hovedforløb tre måneder senere. Kun omkring 60 % af eleverne kommer altså direkte videre i deres uddannelsesforløb. Det har store konsekvenser, både for den enkelte og for samfundet. Uden en hånd i ryggen risikerer nogle unge at miste grebet om deres faglige og personlige udvikling, mens samfundet går glip af nødvendig faglært arbejdskraft. Netop derfor er der behov for at tænke nye støttende initiativer – herunder mentorordninger – som kan bidrage til at fastholde og motivere eleverne i denne sårbare overgang.

Med projektet *God Start for Alle* forsøger Erhvervsskolernes ElevOrganisation (EEO) og foreningen Raido, med støtte fra Tuborgfondet, at imødegå denne udfordring gennem en treårig indsats på fem erhvervsskoler i Region Sjælland. Projektet bygger på en elevdrevet tilgang, hvor erfarne hovedforløbselever uddannes til 'OpstartsMentorer'. Mentorerne besøger GF2-elever for at fremme tilknytning til uddannelserne og understøtte overgangen til hovedforløbet gennem dialog, vidensdeling og fællesskabsopbyggende aktiviteter. På den måde sætter projektet eleverne i centrum og giver dem mulighed for at tage aktivt medansvar for hinandens læring, uddannelsestilknytning og fællesskaber. Samtidig tilbydes skolens personale opkvalificering med henblik på at understøtte mentorerne og styrke skolestarten som helhed.

Således har God Start for Alle som sit centrale formål at styrke skolestarten for alle elever, så de bliver en del af et fællesskab, som kan understøtte, at flere elever lykkes på uddannelsen. Dette skal konkret udmønte sig i et mindsket frafald blandt GF2-eleverne på de medvirkende tekniske erhvervsuddannelser og samtidigt bidrage til, at flere overgår til erhvervsuddannelsernes hovedforløb.

Evalueringen undersøger, om God Start for Alle har betydning for frafald og overgang

Denne midtvejsevaluering har til formål at kaste et første blik på, om God Start for Alle-forløbene har bidraget til at reducere frafaldet på GF2 og højne overgangen fra GF2 til hovedforløbet i projektets første år. Midtvejsevalueringen undersøger målbare frafalds- og overgangsrate blandt elever, der har deltaget i projektet, og sammenholde disse med elever på relevante kontroluddannelser. Midtvejsevaluering vil efterfølges af en slutevaluering, som også medtager projektets andet år.

Evalueringen indikerer, at projektet har haft positiv indflydelse på gennemførelse af GF2

Elever på de hold, som har haft forløb med OpstartsMentorer, har gennemsnitligt et frafald, som er 3 %-point lavere end elever i kontrolklasser, som ikke har haft forløbene, når man tager højde for baggrundskaraktistika. Dermed indikerer undersøgelsen, at God Start for Alle har bidraget til at nedbringe frafaldet på GF2. Det er dog endnu ikke muligt at konstatere en målbar effekt på overgang til hovedforløbene, da elever som påbegynder GF2 på de hold, som har afholdt mentorforløbene, gennemsnitligt har omkring samme overgang, som elever i kontrolklasserne seks måneder efter gennemførelsen.

2 | Matching af mentor- og kontrolklasser

Evalueringsdesign

Med evalueringen undersøger vi, om mentorforløbene er lykkedes med at øge Gennemførelse af GF2 (GG) og Overgang til Hovedforløb (OH). Det kan man forsøge at afgøre ved at beregne GG og OH blandt de elever, som har modtaget mentorforløbene og sammenlignige niveauerne med GG og OH blandt elever, som gik på uddannelserne i årene forud for mentorforløbene. Med denne tilgang alene er det dog ikke muligt at vide, om mentorforløbene reelt har haft betydning, da det ikke er muligt at afgøre, om eleverne, som modtog mentorforløbene, reelt vil have haft samme GG og OH som de årene forinden, hvis ikke de havde modtaget mentorforløbene. Der kan være mange faktorer, som kan medvirke til, at GG og OH enten vil være højere eller lavere – uanset mentorforløbene. Der kan f.eks. være generelle tendenser i samfundet, som kan løfte eller reducere GG og OH. F.eks. har der været et generelt fokus på at sikre højere gennemførelse på erhvervsuddannelser, og dette kan have gavn til alle uddannelser. Derfor ser man også, at GG og OH er forskellig år for år. For at tage højde for dette anvender vi et statistisk design, hvor vi sammenligner udviklingen i GG og OH på de uddannelser, som har modtaget mentorforløbene – disse kalder vi 'mentoruddannelser' – med udviklingen på sammenlignelige uddannelser, som ikke har modtaget forløbene – disse kalder vi 'kontroluddannelser'. Kontroluddannelserne giver os et sammenligningsgrundlag, der gør det muligt at vurdere, hvordan mentoruddannelserne formentlig ville have udviklet sig, hvis de ikke havde modtaget mentorforløbene.

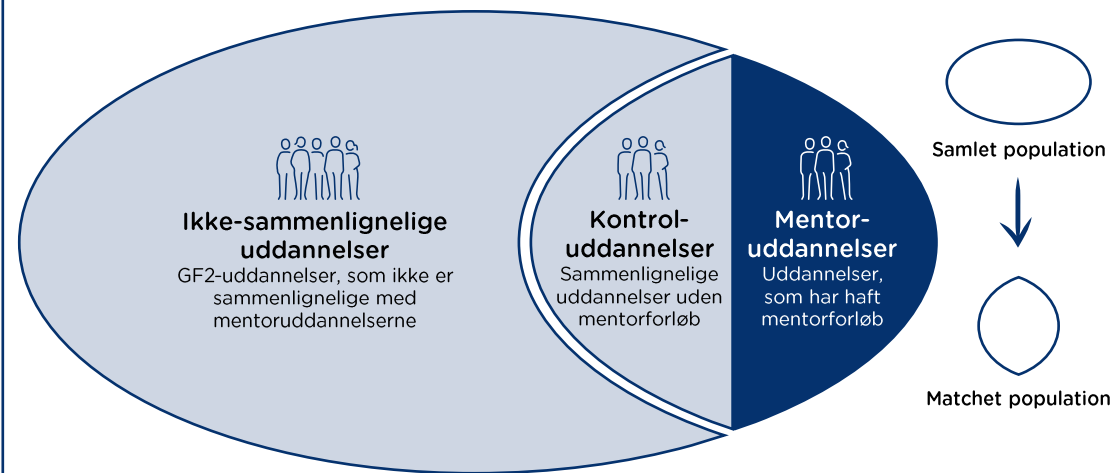
Statistisk matching

Det er ikke ligegyldigt hvilke uddannelser, vi bruger som kontroluddannelser. Hvis vi blot anvender alle øvrige uddannelser, vil det ikke give et retvisende billede af mentorforløbenes betydning, da uddannelserne grundlæggende er systematisk forskellige på mange andre forhold, som også har betydning for frafald. Derfor anvender vi statistisk matching til at danne en gruppe af relevante kontroluddannelser, som kan udgøre en retvisende sammenligningsgruppe for mentoruddannelserne.

Med statistisk matching finder vi ét match til hver mentoruddannelse. For hver mentoruddannelse er matchet den uddannelse, som er mest ens på en række observerbare karakteristika i årene forud for indsatsen blandt de uddannelser som ikke har haft mentorforløb. Som karakteristika bruger vi andelen som har gennemført et GF1, etnicitet, fagligt niveau, alder og køn. Derudover skal matchet være inden for samme uddannelseskategori (DISCED-niveau 2), og det må ikke være en uddannelse på samme uddannelsesafdeling som mentoruddannelsen. Derved anvender vi også kun en mindre del af elever på uddannelser uden for forløbene som kontrol, som illustreret i Figur 1, hvilket skal sikre, at mentor- og kontroluddannelserne er sammenlignelige. Ved at se på udviklingen forud for indsatsen og balancen i uddannelsesgruppernes baggrundskarakteristika, kan vi afgøre, om kontrolklasserne udgør en god sammenligningsgruppe.

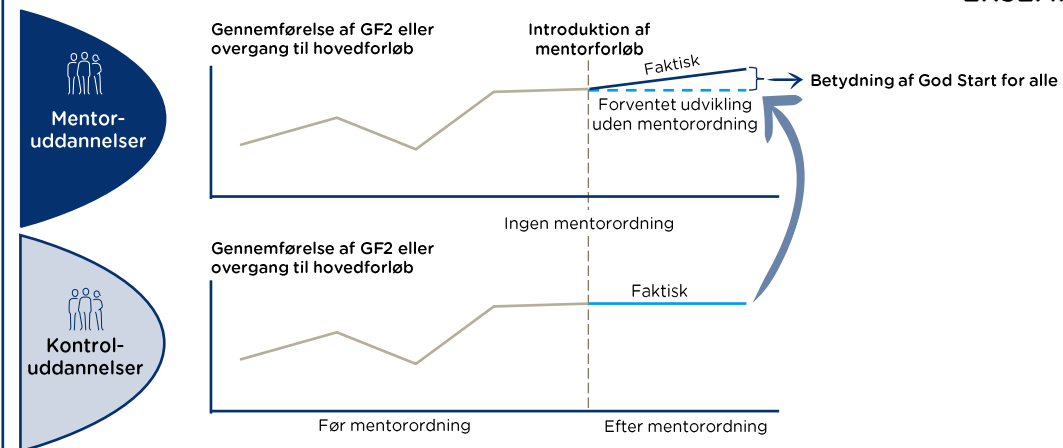
Ved at korrigere udviklingen blandt mentoruddannelserne med den generelle udvikling blandt kontroluddannelserne, kan vi estimere et langt mere kvalificeret bud på mentorforløbenes reelle betydning. Dette er eksemplificeret i Figur 2. For dette design er det ikke vigtigt, om kontrol- og mentoruddannelserne har samme niveau, men det er derimod essentielt, at deres udvikling kan forventes at være ens.

Figur 1 | Illustration af matching

Figur 2 | Illustration af difference-in-difference

EKSEMPEL

Oversigt over datagrundlag, populationer og sammenlignelighed mellem indsats- og kontrolklasser

3 | Mentor- og kontroluddannelser

Kontroluddannelserne er sammenlignelige med mentoruddannelserne på alle observerbare baggrundsvariable

Mentorforløbene er blevet gennemført på 51 af erhvervsuddannelsernes grundforløb (2. del) (GF2) i efteråret 2023 og foråret 2024. På baggrund af statistisk matching finder vi til hver af disse GF2-uddannelser én sammenlignelig kontroluddannelse. På den måde opnår vi to uddannelsesgrupper – kontroluddannelserne og mentoruddannelserne.

Tabel 3 til højre præsenterer de gennemsnitlige baggrundskarakteristika i de to uddannelsesgrupper. Balancetabellen viser, at forløbene primært har været afholdt på de tekniske grundforløb, som falder under underuddannelsesgruppen 'Teknologi, byggeri og transport' (omkring 90 %), men at også nogle fødevareuddannelser har været omfattet (omkring 10 %). Derfor er størstedelen af eleverne i uddannelsesgrupperne også mænd (85 %), idet mænd oftest er indskrevet på de tekniske erhvervsuddannelser. Den gennemsnitlige alder for eleverne er omkring 22 år, og omkring halvdelen af eleverne har gennemført grundforløbets første del forud for påbegyndelse af grundforløbets anden del, som er rettet mod elever, som påbegynder en erhvervsuddannelse inden for to år af afsluttet 9. eller 10. klasse. Omkring 90 % af eleverne er etnisk danske og 62-63 % af elever har fået et karaktergennemsnit på mindst 4 fra folkeskolens standpunktskarakterer.

Samtidig viser Tabel 1, at kontroluddannelserne ikke er statistisk forskellige fra mentoruddannelserne på nogle observerbare baggrundskarakteristika. Kolonnen længst til højre angiver, om grupperne er statistisk forskellige. P-værdier under 0,05 betragtes normalt som statistisk forskellige, og ingen af p-værdierne ligger i nærheden af denne grænse. Dette indikerer, at kontroluddannelserne udgør en god sammenligningsgruppe for mentoruddannelserne, hvor forløbene har været afholdt.

Udviklingen i GG og OH er forud for indsatsen ens mellem kontrol- og mentoruddannelserne

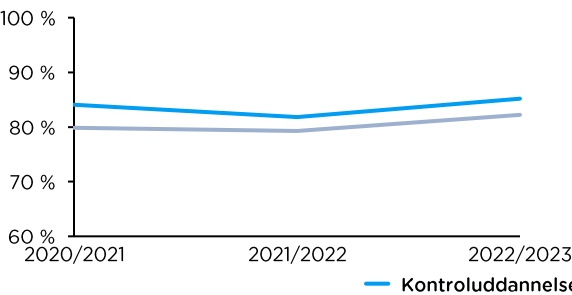
En anden måde at teste, om kontroluddannelserne udgør en god sammenligningsgruppe, er ved at undersøge udviklingen i Gennemførelse af GF2 (GG) og Overgang til Hovedforløb (OH) forud for mentorforløbene – altså i den periode, hvor ingen af uddannelserne afholdte mentorforløbene. I perioden forud for mentorforløbene er udviklingen i GG og OH meget tæt på ens mellem kontrol- og mentoruddannelserne, og i ingen af perioderne er udviklingerne statistisk forskellige på noget signifikansniveau (se Figur 3). Dette er helt essentielt for evalueringsdesignets troværdighed, da vi bruger kontroluddannelsernes udvikling i de efterfølgende perioder, som udtryk for den forventede kontrafaktiske udvikling blandt mentoruddannelserne. **Testene indikerer, at den statistiske matching har dannet to sammenlignelige grupper, hvilket betyder, at evalueringsdesignet er anvendeligt.**

Tabel 1 | Balancetabel mellem kontrol- og mentoruddannelser*

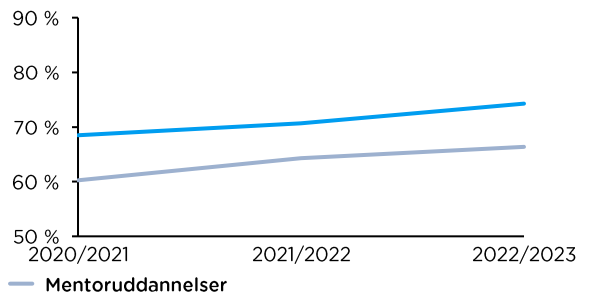
Balancetabel		Kontrol-uddannelser	Mentor-uddannelser	P-værdi for forskel ml. grupperne
Køn	Mand	84 %	85 %	P = 0,74
	Kvinde	16 %	15 %	
Alder	Gennemsnitlig alder ved opstart	22,16	21,73	P = 0,14
Etnicitet	Dansk etnicitet	87 %	88 %	P = 0,53
	Ikke-dansk etnicitet	13 %	12 %	
Karakterer	Andel med karaktergennemsnit mindst 4 fra folkeskolens standpunktskarakterer	63 %	62 %	P = 0,20
GF1	Har gennemført GF1	43 %	46 %	P = 0,20
	Har ikke-gennemført GF1	57 %	54 %	
Uddannelse	Teknologi, byggeri og transport	89 %	91 %	P = 0,705
	Fødevarer, jordbrug og oplevelser	11 %	9 %	

Figur 3 | Udvikling forud for God Start for Alle

Gennemførelse af GF2 forud for God Start for Alle, efter uddannelsesgruppe*

Overgang til hovedforløb inden for seks måneder af gennemført GF2 forud for God Start for Alle, efter uddannelsesgruppe*

Note: *Balancetabel og linjer er beregnet med antal elever på uddannelserne som vægte, så de angiver vægtede gennemsnit. Derved angiver linjerne det reelle gennemsnitlige GG og OH blandt eleverne på kontrol- og mentoruddannelserne. N = 9.298

4 | Resultater

Flere elever gennemfører GF2

Figur 4 viser udviklingen i gennemsnitlige gennemførelsesgrad af GF2 på henholdsvis kontrol- og mentoruddannelsernes. Til venstre for den stiplede linje ses udviklingen i årene forud for implementeringen af mentorforløbene, mens højre side viser udviklingen efter, at mentorforløbene er blevet indført på mentoruddannelserne.

Sammenlignes udviklingen i gennemførelsesgrad for GF2 (GG) mellem mentor- og kontroluddannelser, ses det, at kontroluddannelserne oplever et lille fald fra 2022/2023 til 2023/2024. Omvendt ses en tydelig stigning i gennemførelsen blandt mentoruddannelserne i perioden med mentorforløb. Når vi korrigerer for udviklingen i kontrolgruppen, finder vi en relativ stigning i gennemførelsen. Tager vi højde for elevernes baggrundskarakteristika er denne relative stigning 3,1 %-point. Estimatet er dog kun grænsende signifikant (statistisk signifikant på et 10%-niveau).

Dermed indikerer resultatet, at *God Start for Alle* har medvirket til, at eleverne i højere grad gennemfører GF2 og i lavere grad frafalder uddannelserne. Det er dog vigtigt at fremhæve, at dette er forbundet med en vis statistisk usikkerhed. Effekten forventes at kunne estimeres mere præcist i den afsluttende evaluering, hvor flere mentorforløb er gennemført og datagrundlaget udvidet.

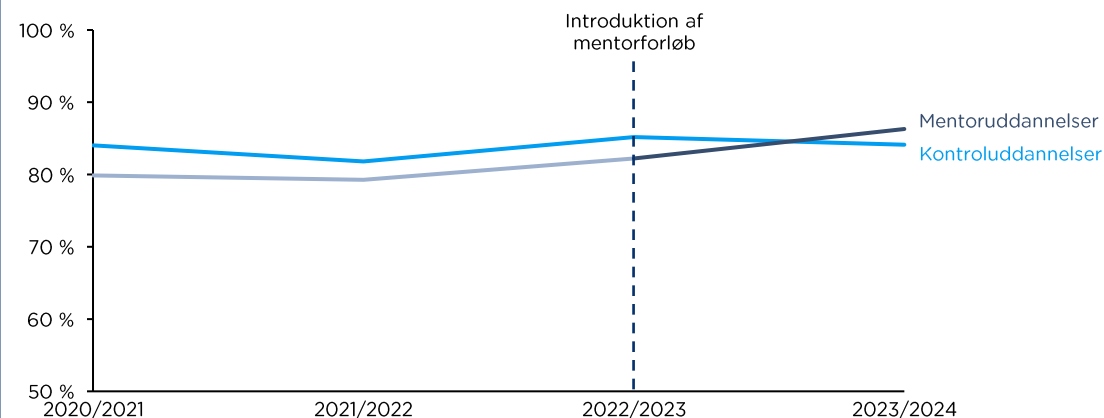
Uændret overgang til hovedforløb inden for seks måneder af GF2's gennemførelse

Figur 5 viser den gennemsnitlige andel af elever, som påbegynder GF2, der er Overgået til et Hovedforløb inden for seks måneder af GF2's (eventuelle) gennemførelse (OH).

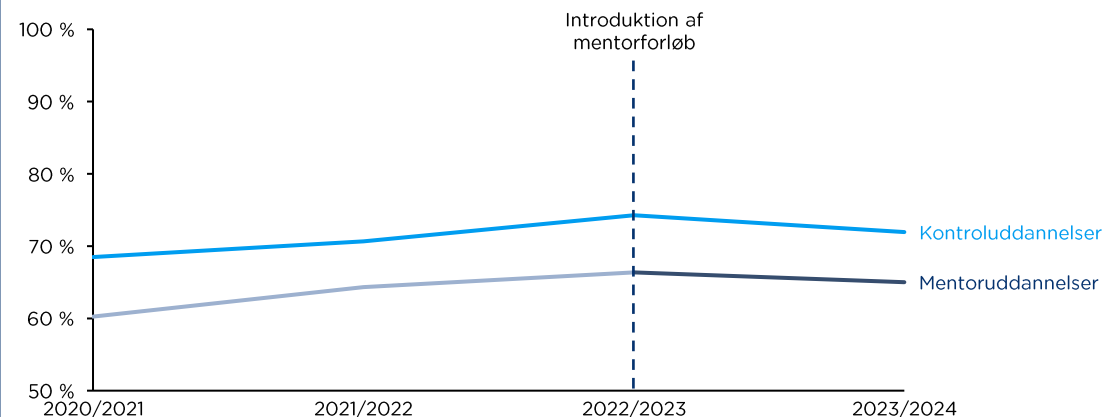
Når vi sammenholder udviklingen i OH blandt mentoruddannelser med udvikling blandt kontroluddannelser, ser vi, at udviklingen fra 2022/2023 til 2023/2024 er forholdsvis ens mellem de to uddannelsesgrupper. Mentoruddannelserne oplever en lille relativ stigning i gennemførelsen på 0,6 %-point sammenholdt med kontroluddannelserne. Når der tages højde for forskelle i elevernes baggrundskarakteristika, er forskellen meget tæt på 0 %-point. Ser vi udelukkende på de uddannelser, hvor der har været mentorforløb i begge halvår, er der antydninger af en lille positiv sammenhæng, men det er endnu for tidligt at kunne påvise denne med statistisk signifikans.

Derfor er det endnu ikke muligt at konstatere en målbar effekt af mentorforløbene på overgangen til hovedforløb, og den øgede gennemførelse af GF2 kan derfor ikke påvises at have udmundet i en højere overgang. Hvorvidt denne effekt indtræffer i det efterfølgende år, afdækkes i slutevalueringen.

Figur 4 | Gennemførelse af GF2, efter uddannelsesgruppe*

Figur 5 | Overgang fra start på GF2 til hovedforløb inden for seks måneder af gennemført GF2, efter uddannelsesgruppe*

Note: *Linjerne anvender antal elever på uddannelserne som vægte, så de angiver vægtede gennemsnit. Derved angiver linjerne det reelle gennemsnitlig GG og OH blandt eleverne på kontrol- og mentoruddannelserne. N = 11.700 elever

5 | Metode

Populationsdannelse og datatilknytning

Til undersøgelsen benyttes uddannelsesdata fra Styrelsen for IT og Læring (STIL). Med disse data kan vi på elevniveau beskrive gennemførelse, overgang og baggrundskarakteristika. Dataene aggregeres derefter på uddannelsesniveau, så vi for hver uddannelse har de gennemsnitlige karakteristika, frafald, overgang mm. Disse data kobles med besøgsdata, som angiver, hvilke uddannelser og hold der har været berørt af mentorforløbene. På den måde kan vi identificere, hvilke uddannelser på hvilke afdelinger (kaldes blot uddannelse) som har været berørt af indsatsen, og i hvilke perioder de er berørt. De fleste uddannelser har haft mentorforløb i både efteråret 2023 og foråret 2024, mens nogle kun har mentorforløb i en periode.

GF2 varer under et halvt år, og vi aggregerer derfor uddannelsen til skoleårsniveau. Det gør vi, da mange uddannelser kun har vinterstart eller sommerstart, og derfor hjælper aggregering med at sikre, at alle uddannelser bliver observeret i alle perioder. Idet ikke alle mentoruddannelser modtager mentorforløbene i begge halvår (efteråret 2023 og foråret 2024), fjerner vi de observationer mentoruddannelserne har i perioder, hvor de ikke modtager forløbene. Derved indeholder nogle af aggregeringerne til 2023/2024 kun det ene halvår. Det samme gør vi for mentoruddannelsers matchede kontroluddannelser, som vi beskriver i næste sektion. Derved er der fuld balance mellem kontrol- og mentoruddannelserne.

Det er ikke muligt at identificere, hvilke elever som har været til stede de dage, hvor OpstartsMentorerne har været ude på skolerne. Forløbene handler dog bl.a. om at skabe et bedre fællesskab, ligesom en del af uddannelsen også omhandler opkvalificering af underviserne. Derfor vurderes God Start for Alle også at kunne have betydning for elever, som ikke er til stede på dagen. Det er dog vigtigt at være opmærksom på, at resultaterne i denne evaluering udgør et gennemsnit af alle elever på uddannelserne, og elever som ikke har oplevet forløbene direkte, kan derfor trække effektestimaterne ned, hvis påvirkningen af de elever er lavere.

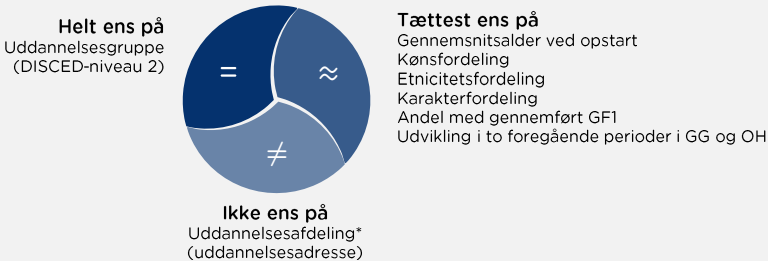
Langt størstedelen af elever starter på GF2 i januar eller august. Nogle elever har dog et registreret starttidspunkt i årets øvrige måneder. For at sikre, at vi kun medtager elever, som er indskrevet på det tidspunkt, hvor mentorforløbene foregår, medtager vi i analysen kun elever, som opstarter i skolehalvårene to første måneder (dvs. januar, februar, august og september). Dette udelukker 19 % af den mulige kontrolpopulation, men sikrer, at alle medtagne elever er relevante og sammenlignelige.

Vi udelukker også elever med 'hurtigt frafald', dvs. elever med frafald i løbet af GF2's første tre uger. Dette er elever, som ikke når at opleve mentorforløbene inden frafald.

Matching af sammenlignelige uddannelsesgrupper

For alle mentoruddannelserne opgøres de gennemsnitlige baggrundskarakteristika blandt deres elever i årene forud for mentorforløbene. Hver uddannelse matches med den mest sammenlignelige kontroluddannelse ud fra elevernes gennemsnitlige baggrundsoplysninger. Matching-algoritmen fremgår af boksen nedenfor.

Hver mentoruddannelse matches til en/den uddannelse, som er:

Estimering af betydning ved God Start for Alle

For at estimere effekten ved God Start for Alle laver vi en vægtet lineær regressionsanalyse, hvor hhv. GG og OH regresseres på en indikator for, om uddannelsen er en kontrol- eller mentoruddannelse, en indikator for om der i perioden foretages mentorforløb samt et indikationsled mellem de to. Dette er et simpelt effektestimat, som angiver den reelle betydning af God Start for Alle i det tilfælde, hvor den eneste forskel i udviklingerne kan tilskrives mentorforløbene. For at understøtte denne antagelse tilføjer vi kontrolvariabler til den lineære regressionsanalyse. Kontrolvariabler omfatter andel kvinder, gennemsnitlig alder, gennemsnitlig andel med dansk etnicitet, gennemsnitlig andel med karaktergennemsnit under 4 fra folkeskolens standpunktskarakterer, andel med gennemført GF1 og dummyvariabler for uddannelsesgruppe (DISCED-niveau 3). Antallet af elever på uddannelserne bruges som regressionsvægte, så effekten repræsenterer den gennemsnitlige effekt for eleverne på uddannelser, som har modtaget mentorforløbene. Dette giver et solidt grundlag for at estimere betydningen af God Start for Alle. Det vil dog aldrig være muligt definitivt at påvise, at effekten alene er drevet af mentorforløbene, da der kan være systematiske forskelle i mellem de to grupper.

Note: *Vi tillader altså ikke, at kontrolklasserne er tilknyttet uddannelser på adresser, hvor der er mentorforløb, da de kan være indirekte påvirket af mentorforløbene

Bright
ideas.
Sustainable
change.

RAMBOLL